

Parkslide

Parkslide är en så kallad invasiv främmande art. Invasiva främmande arter är ett av de största hoten mot biologisk mångfald i världen idag. De konkurrerar ut inhemska arter, försämrar ekosystemens funktion och kostar dessutom årligen enorma summor i bekämpningsåtgärder, minskad produktion och förstörd egendom.

Parkslide kommer ursprungligen från Asien och har införts till Sverige via trädgårdshandel. Den noterades förvildad i Sverige första gången 1909 och har därefter fått spridning i landet. Artens invasivitet ökar när klimatet blir varmare. Parkslidens stam påminner lite om bambu. Den ihåliga stammen är grön, ofta med röda fläckar. Parkslide blir 50–250 cm hög och stammen växer upprätt med mycket grenar. Bladbasen är rak och bladspetsen spetsig. Bladen är kala på bägge sidorna. Parksliden kan förväxlas med jättesliden som kan bli upp mot 300 cm hög, men hos jättesliden blir bladen större (upp mot 3 dm) och bladformen hjärtlik. Jättesliden är också invasiv och bör bekämpas på samma sätt som parksliden.

Gräv inte!

Parkslide är en svårbekämpad växt och tyvärr är det lättare att göra fel än att göra rätt när man bekämpar den. Parksliden har ett stort rotsystem som kan sträcka sig ned maximalt till 4,5 meters djup (oftare når rötterna ca 3 meter ned) och 5–7 meter från stjälken horisontellt. Delarna som växer ovan jord vissnar och dör under vintern och växten sätter nya skott från roten på våren. Parkslide sprids främst via dessa rötter som är enormt tåliga och livskraftiga. Det räcker med 0,7 g av en rot för att ett skott ska komma upp, detta skott kan sedan bli ett helt nytt bestånd! Om man gräver stimuleras rötterna och det är väldigt lätt att av misstag sprida rotdeklar. Även noderna på de ovanjordiska stammarna kan slå rot så det är viktigt att ta hand om hela plantan på rätt sätt.

Den största spridningsrisken idag är jordmassor med rötter samt växtdelar som flyttas runt. All jord som grävs upp inom en radie av 7 m från parkslide kan innehålla rotfragment och bör anses vara förorenat. Jordmassor som kan innehålla parkslide bör inte lämna området utan läggas tillbaka där det togs upp. Maskiner och redskap som använts vid grävning och frakt bör sköljas av innan man lämnar platsen. Alla växtdelar ska tas om hand då även stammen kan slå rot om den lämnas på marken. Kolla med din kommun om återvinningsstationen tar emot invasiva växter för förbränning och transportera materialet dit. Det är viktigt att du försluter transportkäret väl då små växtdelar annars kan trilla ut och ge nya bestånd utmed våra vägar. Du ska absolut inte slänga några delar av parkslide tillsammans med annat trädgårdsavfall!

I dagsläget finns ingen lag som säger att en markägare ska bekämpa parkslide utan all bekämpning sker frivilligt. Har man parkslide på sin tomt bör man dock snarast påbörja bekämpning, växten kommer inte försvinna av sig själv och problemen och kostnaderna ökar ju längre man väntar. I England har man idag stora problem och det finns exempel där parkslide växt in och skadat både husgrunder och avloppssystem. Tyvärr finns det än så länge ingen jätteeffektiv metod att bekämpa parksliden. Härunder följer dock lite råd som för närvarande är de bäst tillgängliga men de kan komma att ändras när ny information framkommer. Vi försöker att hålla oss uppdaterade och baserar rekommendationerna på internationell forskning.

Bekämpa utan att gräva. Om man gräver krävs att all jord en radie på 7 m runt hela växten och ner till 4,5 meters djup grävs bort och att jordmassorna transporteras till destruktion eller silas noggrant. Det är väldigt dyrt att transportera och destruera jordmassor. Risken för spridning är också stor.

Vår rekommendation kring bekämpning

Steg 1. Håll parksliden i schack under våren/försommaren så den inte till slutet av säsongen blivit för stor.

- Ta hand om växtdelarna, de får inte kastas i naturen eller på kompost utan ska läggas bland invasivt avfall eller i brännbart.

Vi rekommenderar att du under första delen av växtsäsongen bryter eller klipper ner parksliden. Tänk på att ta hand om växtmaterialet så du inte riskerar att sprida den! Du kan också låta parksliden växa upp fritt under hela säsongen för att sedan på hösten (augusti-september) behandla med glyfosat (se punkt 3). Det är dock svårare att behandla om busken börjar närma sig 2-3 meter och det kan därför vara klokt att klippa den lite i början av säsongen. Du kan också använda bekämpningsmedel för att hålla plantan i schack (istället för att klippa eller bryta), men du bör bara behandla en gång och sedan låta den växa upp och behandla igen till hösten.

Steg 2. Låt den växa till sig så den får fina och mycket blad.

Framåt juli/augusti bör du låta den växa upp ordentligt. Det är viktigt att parksliden får växa till sig under sommaren innan den behandlas med glyfosat för att få så god effekt av bekämpningsmedlet som möjligt. Om plantan "mår dåligt" är det risk att den drar ner för lite av ämnet i roten och då ökar bland annat risken för bonsaiväxt (efterkommande år kommer då en mycket liten planta upp, den skiljer sig ofta i utseende och eftersom den är så liten blir det svårt att fortsätta bekämpning då bladmassan är för liten).

Steg 3. Behandla med glyfosat, normaldos, efter blomning, innan frosten!

- Använd inte glyfosat inom 6 meter från vatten, det är olagligt och kan skada vattenlevande organismer!

Normalt sett är augusti- september bäst tidpunkt, men detta kan skifta beroende på var man bor och lite från år till år. Undvik att behandla med glyfosat under blomningen då det kan skada insekter. Det finns inget som tyder på att högre koncentration eller dos av glyfosat är effektivare än normaldos. Det är snarare tvärt om, om du använder för hög dos, framför allt tidigt på säsongen, ökar risken för bonsaiväxt. Behandling med växtgift under tidig säsong kommer inte döda parksliden eftersom giftet inte går ner i rötterna.

Steg 4. Håll ut!

Oavsett metod kommer det ta flera år innan bekämpningen är klar och det gäller att hålla ut!

Viktigt!

- Plantera inte parkslide!
- Börja bekämpa, det blir dyrare att vänta.
- Hindra spridning!
  - Flytta inte runt jordmassor som kan innehålla parkslide, lägg istället tillbaka där det grävdes upp. Skölj av alla redskap som använts för att flytta jorden.
  - Vid förflyttning av växtdelar, förslut transportkärlet väl.
  - Släng inte i parkslide i komposten. Inte heller i återvinningsstationens fack för trädgårds-material. Parkslide ska läggas bland invasiva arter/brännbart och gå direkt till förbränning.